

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ

ФАКУЛТЕТ ПО КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И ТЕХНОЛОГИИ

КОМПЮТЪРНО И СОФТУЕРНО ИНЖЕНЕРСТВО

Изследване на операциите и приложно програмиране

Курсов проект

,, Реализация на динамично програмиране – задача
за натоварване“

Съставил: Ангел Любомиров Стойнов

Факултетен номер: 121222150

Група: 40

Съдържание

Постановка на задачата	3
Дефиниране на задачата като задача от динамичното програмиране	4
Реализация	5
Цитирани източници.....	10

Постановка на задачата

Общ капацитет на кораб – Q тона.

За всеки контейнер са известни теглото q_i и стойността c_i .

Трябва да се определи по колко броя да се вземат от всеки тип контейнер, така че да не се надвиши общата товароподемност на кораба, а стойността на натоварената стока да е максимална.

Нека общийят капацитет на кораба е $Q = 10$, контейнерите са от 4 различни типа, а теглото и стойността на всеки контейнер са зададени на табл. 1:

Контейнер	Тегло q_i	Стойност c_i
1	2	4
2	8	10
3	3	6
4	4	8

(Таблица 1 – показва примерни стойности) [1]

Дефиниране на задачата като задача от динамичното програмиране

Управлението на стъпка i ще е количеството предмети x_i , които да се вземат на тази стъпка. Задачата има същата постановка, както задачата за разпределение на ресурсите, само функциите $f_i(x)$ се определят от стойността на $c_i x_i$;

Управляемата система S е количеството останал капацитет до запълване на кораба. Рекурентната зависимост е $W_i(S, x_i) = c_i x_i + W_{i+1}(S - q_i x_i)$.

Условната оптимална печалба на всяка стъпка е:

$$W_i(S) = \max \{c_i x + W_{i+1}(S - q_i x)\},$$

а условното оптимално управление $x_i(S)$ е тази стойност на x , за която е достигната максималната стойност на $W_i(S)$ [1].

Реализация

За реализация на задачата е използван програмния език **java** [2] и **apache** библиотека за логване на резултата - **org.apache.logging.log4j** [3].

Етапи на реализация:

1. Изчисляване на оптималната стойност, която може да бъде постигната при товароспособност S чрез Bellman динамично програмиране [4]. Използвана е формулата:
$$a. \quad W_i(S) = \max \{c_i x + W_{i+1}(S - q_i x)\}$$
2. След намирането на максималната стойност се използва DFS (обхождане в дълбочина) [5], за да се намери всички комбинации на броя контейнери от всеки тип, които дават тази стойност.

```
17     public static void solve() { 1 usage  ↳ Angel Stoynov +1
18         int[][] optimalEarningPerCapacity = computeBellmanTables();
19
20         log.info("All optimal solutions:");
21         int optimalValue = optimalEarningPerCapacity[1][SHIP_CAPACITY];
22         List<Map<Container, Integer>> solutions = findAllOptimalSolutions(optimalValue);
23
24         for (Map<Container, Integer> solution : solutions) {
25             printSolution(solution);
26         }
27
28         log.info("Number of solutions = {}", solutions.size());
29     }
```

(Фигура 1, показва публичният метод `solve()`, който се извика при изпълнение на програмата.)

Методът `solve()` (фиг. 1) е публичният основен метод, който допълнително извика помощни методи - `computeBellmanTables()`, `findAllOptionalSolutions()`, `printSolution()`.

```
int[][] optimalEarningPerCapacity = computeBellmanTables();
```

Двумерният масив `optimalEarningPerCapacity` съдържа резултата от помощния метод, математически изразено е $W_i(S)$.

`optimalValue` определя максималната стойност $W_1(Q)$, където Q е товароспособността, представена от `SHIP_CAPACITY = 10`.

`Solutions` е списък съдържащ колекция, с ключ даден контейнер и резултат цяло число. Тук се извика DFS, за да се намерят всички оптимални решения.

```
int optimalValue = optimalEarningPerCapacity[1][SHIP_CAPACITY];
List<Map<Container, Integer>> solutions = findAllOptimalSolutions(optimalValue);
```

Обхождаме всяко решение и принтиране в конзолата.

```
for (Map<Container, Integer> solution : solutions) {
    printSolution(solution);
}
```

```

31 @
32     private static int[][] computeBellmanTables() { 1 usage  ↗ Angel Stoynov +1
33         int containerSize = containers.size();
34         int[][] optimalEarningPerCapacity = new int[containerSize + 2][SHIP_CAPACITY + 1];
35
36         for (int i = 0; i <= SHIP_CAPACITY; i++) {
37             optimalEarningPerCapacity[containerSize + 1][i] = 0;
38         }
39
40         for (int i = containerSize; i >= 1; i--) {
41             int qi = containers.get(i - 1).weight();
42             int ci = containers.get(i - 1).value();
43
44             for (int s = 0; s <= SHIP_CAPACITY; s++) {
45                 int bestValue = 0;
46                 int maxCount = s / qi;
47
48                 for (int x = 0; x <= maxCount; x++) {
49                     int newValue = ci * x + optimalEarningPerCapacity[i + 1][s - qi * x];
50
51                     if (newValue > bestValue) {
52                         bestValue = newValue;
53                     }
54                 }
55
56                 optimalEarningPerCapacity[i][s] = bestValue;
57             }
58
59             log.info("W{}({}): {}", i, Arrays.toString(optimalEarningPerCapacity[i]));
60         }
61
62         return optimalEarningPerCapacity;
63     }

```

(Фигура 2, метод имплементиращ алгоритъм на Белман и връща резултата в табличен вид.)

Двумерният масив `optimalEarningPerCapacity` – $W_i(S)$.

Последният ред $W_{n+1}(S)$ се запълва с 0, което е базовият случай, защото в алгоритъма на Белман винаги има един допълнителен ред: $W_{n+1}(S)$

Обратно обхождане на DP (от $i = n$ към 1):

- За всеки тип контейнер се извличат тегло q_i и стойност c_i .
- За всяка товароспособност S се проверява колко броя от текущия контейнер могат да се вземат.
- Определяме максималния възможен брой x : `int maxCount = s / qi`
- За всяко възможно количество x се изчислява: $c_i x + W_{i+1}(S - q_i x)$
  - $c_i x$ – стойността на избраните контейнери от тип i .
  - $W_{i+1}(S - q_i x)$ – най-добрата стойност за останалите типове.
- Избира се максималната стойност:
  - `if (newValue > bestValue) bestValue = newValue;`
  - $W_i(S) = \max(\dots)$

```

64 @
65     private static List<Map<Container, Integer>> findAllOptimalSolutions(int optimalValue) { 1 usage  Angel Stoynov
66         List<Map<Container, Integer>> results = new ArrayList<>();
67         Map<Container, Integer> selection = new LinkedHashMap<>();
68
69         containers.forEach( Container container -> selection.put(container, 0));
70         dfs( index: 0, SHIP_CAPACITY, optimalValue, selection, results);
71
72         return results;
73     }

```

(Фигура 3, методът намира всички оптимални решения за броя контейнери от всеки тип, които водят до максималната стойност, предварително изчислена от Белман.)

Всеки контейнер получава първоначална стойност 0:

- { $x_1 = 0, x_2 = 0, x_3 = 0, x_4 = 0$ }

Редът им е запазен чрез `LinkedHashMap`. Извиква се DFS методът, който ще обходи всички възможни комбинации контейнери, но ще добави само тези, които водят до оптимална стойност.

```

74     private static void dfs(int index, int remainingWeight, int remainingValue, Map<Container, Integer> selection, List<Map<Container, Integer>> results) {
75         if (remainingWeight < 0 || remainingValue < 0) {
76             return;
77         }
78
79         if (remainingWeight == 0 && remainingValue == 0) {
80             results.add(new LinkedHashMap<>(selection));
81             return;
82         }
83
84         if (index >= containers.size()) {
85             return;
86         }
87
88         Container container = containers.get(index);
89         int maxCount = remainingWeight / container.weight();
90
91         for (int count = 0; count <= maxCount; count++) {
92             selection.put(container, count);
93
94             int updatedValue = remainingValue - count * container.value();
95             int updatedWeight = remainingWeight - count * container.weight();
96
97             dfs( index: index + 1, updatedWeight, updatedValue, selection, results);
98         }
99
100        selection.put(container, 0);
101    }

```

(Фигура 4, методът `dfs()` търси всички възможни комбинации от контейнери за всеки тип.)

Методът е рекурсивен, следователно има няколко базови случаи, които трябва да бъдат спазени:

- Оставащото тегло и стойност да не е по-малко или равно на 0.
- Типовете не трябват да бъдат повече от количеството контейнери.
- Ако теглото и количеството е равно на 0, тогава този резултат е оптимален и се записва.

```

Container container = containers.get(index);

int maxCount = remainingWeight / container.weight();

```

Взима текущия контейнер и изчисляваме максималното възможно количество.

```

for (int count = 0; count <= maxCount; count++) {
    selection.put(container, count);

    int updatedValue = remainingValue - count * container.value();
    int updatedWeight = remainingWeight - count * container.weight();

    dfs(index + 1, updatedWeight, updatedValue, selection, results);
}

selection.put(container, 0);

```

Изчислява се новата стойност и новото тегло спрямо броя и контейнера. Методът после рекурсивно се извиква, като индекса се инкрементира с 1 и се подават обновените стойности и тегло. След края на цикъла се връщаме назад, тоест след като сме пробвали всички $count$ стойности за този контейнер, трябва да го върнем на 0, за да не повлияе на други клонове на DFS дървото.

```

private static void printSolution(Map<Container, Integer> solution) { 1 usage Angel Stoynov +1
    StringBuilder sb = new StringBuilder();
    int index = 1;

    for (Map.Entry<Container, Integer> entry : solution.entrySet()) {
        sb.append("x").append(index).append("* = ").append(entry.getValue()).append(" ");
        index++;
    }

    log.info(sb.toString());
}

```

(Фигура 5, метод за правилна визуализация на получените стойности)

```

[INFO] 16:09:53 ContainerResolver - W4(S): [0, 0, 0, 0, 8, 8, 8, 8, 16, 16, 16]
[INFO] 16:09:53 ContainerResolver - W3(S): [0, 0, 0, 6, 8, 8, 12, 14, 16, 18, 20]
[INFO] 16:09:53 ContainerResolver - W2(S): [0, 0, 0, 6, 8, 8, 12, 14, 16, 18, 20]
[INFO] 16:09:53 ContainerResolver - W1(S): [0, 0, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20]
[INFO] 16:09:53 ContainerResolver - All optimal solutions:
[INFO] 16:11:47 ContainerResolver - x1* = 0 x2* = 0 x3* = 2 x4* = 1
[INFO] 16:11:47 ContainerResolver - x1* = 1 x2* = 0 x3* = 0 x4* = 2
[INFO] 16:11:47 ContainerResolver - x1* = 2 x2* = 0 x3* = 2 x4* = 0
[INFO] 16:11:47 ContainerResolver - x1* = 3 x2* = 0 x3* = 0 x4* = 1
[INFO] 16:11:47 ContainerResolver - x1* = 5 x2* = 0 x3* = 0 x4* = 0
[INFO] 16:11:47 ContainerResolver - Number of solutions = 5

```

(Фигура 6, получени резултати)

За $W_1(S)$ е напълно достатъчно да се покаже само 20, но това не променя по никакъв начин крайния резултат. Отдолу са изброени решенията, както и техния общ брой.

```
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 20, UpdatedWeight: 10
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 12, UpdatedWeight: 6
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 4, UpdatedWeight: 2
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 14, UpdatedWeight: 7
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 14, UpdatedWeight: 7
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 6, UpdatedWeight: 3
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 8, UpdatedWeight: 4
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 8, UpdatedWeight: 4
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - UpdatedValue: 0, UpdatedWeight: 0
[DEBUG] 16:27:59 ContainerResolver - Add new solution: {Container[weight=2, value=4]=0, Container[weight=8, value=10]=0, Container[weight=3, value=6]=2, Container[weight=4, value=8]=1}
```

(Фигура 7, дебъг логове)

Поради множеството рекурсии, които се изпълняват дебъг логовете изглеждат по този начин (фиг. 7), за това не са добавени в крайния резултат. Фигура 7, показва обновеното тегло и стойност до постигането само на едно оптимално решение. Спрямо данните от таблица 1, има още четири решения, което изпълва терминала с огромно количество логове.

Цитирани източници

- [1] Д. Г. Д. Б. С. Н. Румен Трифонов, Ръководство по изследване на операциите и приложно програмиране, София: Авангард Прима, 2013.
- [2] „Java,“ Oracle, [Онлайн]. Available: https://www.java.com/en/download/help/whatis_java.html.
- [3] apache, „Apache log4j,“ apache, 29 07 2012. [Онлайн]. Available: <https://logging.apache.org/log4j/2.x/index.html>.
- [4] B. R., Dynamic Programming, Princeton : Princeton University Press, 1957.
- [5] R. W. K. Sedgewick, Algorithms, Addison-Wesley, 4th Edition..